

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön kyselytutkimukset maakunnan asukkaiden ja valtuutettujen mielipiteistä, Pohjois-Karjalan maakuntapuntari 2020–2021:

Pohjoiskarjalaiset suhtautuvat sote-uudistukseen keskimäärää myönteisemmin

Pohjoiskarjalaisten mielestä maakunnan valttikortteihin tulevaisuudessa kuuluvat luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen, luonnon ja ympäristön tila, vetovoima matkailukohteena sekä suvaitsevaisuus ja erilaisuuden hyväksyminen. Uhkia puolestaan ovat maakunnan kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelujen heikentyminen, asumisen kustannukset, toimeentulo-ongelmat ja työpaikkojen vähentyminen.

Valtuutettujen mielestä Pohjois-Karjalan kuntavaalien pääteemat ovat kotikunnan talous, elinkeinojen kehittäminen (ainoana 100 % tärkeys maassa), peruskoulut ja lasten päivähoito. Ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana ovat kuntaliitokset (71 % ei pidä tärkeänä). Ehdokkuus kuntavaaleissa kiinnostaa selvästi muuta maata enemmän. Ehdolle on lähdössä kaksi kolmesta (65 %), noin joka kuudes (17 %) ei osaa sanoa tai ei lähde (17 %).

Pohjoiskarjalaisista lähes joka toinen luottaa kotikunnan (47 %) ja valtakunnan tason (44 %) päättäjiin. Oman maakunnan päättäjiin luottaa kaksi viidestä (38 %) ja Euroopan unionin vallan käyttäjiin vain reilu neljännes (29 %). Kuntapäättäjiä lukuun ottamatta epäluottamus on luottamusta suurempaa. Luottamus valtakunnan päättäjiin on yli kolminkertaistunut ja muihin päättäjiin noin 20 prosenttiyksikköä vuodesta 2016.

Asukkaista kaksi viidesosaa ja valtuutetuista lähes kaikki kannattavat sote-uudistusta, Kolmannes väestöstä ja vain neljä sadasta valtuutetusta suhtautuu siihen varauksellisesti. Pohjoiskarjalaiset suhtautuvat sote-uudistukseen myönteisemmin kuin maan asukkaat keskimäärin.

Asuinalueen valinnassa korostuvat turvallisuus ja palvelujen sijainti. Pohjoiskarjalaisten mielestä etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan on kohdallaan. Alle kymmenen kilometrin päässä keskustasta asuvista joka viidennelle sopisi vähän pidempikin matka. Kolmelle viidestä sopiva matka vapaa-ajan asunnolle on alle 50 km.

Pohjoiskarjalaiset luottavat uutisoinnissa eniten Ylen TV- (81 %) ja radio (71 %) sekä STT:n (71 %) uutisiin. Enemmistö arvioi myös MTV3:n (66 %), oman maakunnan suurimman lehden (62 %), Helsingin Sanomien (61 %) ja oman paikallislehden (55 %) uutisointien olevan luotettavaa. Valtuutettujen luotto mediaan oli selvästi vahvempaa.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin ja mediaan sekä sote-uudistusta ja sen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetyksi keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä työllisyys ovat Pohjois-Karjalan kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

On seitsemän asiaa, joissa enemmistö Pohjois-Karjalassa odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat maakuntaan kuuluvien kuntien (59 %) ja koko maakunnan (56 %) talous, asumisen hinta (56 %), sosiaali- ja terveyspalvelut (55 %), liikenneyhteydet (54 %), työllisyystilanne (54 %) ja asukkaiden toimeentulo (50 %). Moni otaksuu myös rikollisuuden lisääntyvän ja koulutusmahdollisuuksien heikentyvän.

Optimistisemmiksi näkemykset kuitenkin kääntyvät, kun vastaajat arvioivat luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä (42 % uskoo kehittyvän parempaan suuntaan), maakunnan vetovoimaa matkailukohteena (40 %), suvaitsevaisuutta (38 %) ja ympäristön tilaa (35 %).

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa maakunnan vetovoima matkailukohteena voisi lisääntyä. Talouden ongelmien kuitenkin epäillään uhkaavan myös tämän vision toteutumista.

Odotukset poikkeavat koko maan keskiarvosta. Keskimäärää optimistisempia pohjoiskarjalaiset ovat silloin, kun he arvioivat maahanmuuton ongelmia, asumisen hintaa, suvaitsevaisuutta, luonnon ja ympäristön tilaa. Tuntuvasti keskimäärää synkempiä visioita asukkailla on työllisyyden, liikenneyhteyksien, koulutusmahdollisuuksien, kauppalpalveluiden, yritystoiminnan vireyden ja asukkaiden toimeentulon kehityksen osalta.

Pohjois-Karjalan asukkaiden näkemykset ovat muuttuneet monilta osin aiempaa jonkin verran optimistisemmiksi verrattuna vuoden vaihteeseen 2016–2017. Aiempaa useampi ennakoi parempaa tulevaisuutta etenkin maahanmuuton, maakunnan liikenneyhteyksien, asumisen kustannusten ja päätöksenteon vastuullisuuden osalla. Aiempaa hieman useampi on pessimistinen lähinnä vain arvioitaessa asuinviihtyvyyttä ja harrastusmahdollisuuksia.

Pohjoiskarjalaiset luottavat päättäjiin enemmän kuin neljä vuotta sitten

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitiimiyden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamuksessa päättäjiin jakaudutaan kahteen eri leiriin. Asukkaista lähes joka toinen luottaa kotikunnan (47 %) ja valtakunnan tason (44 %) päättäjiin. Käytännössä yhtä moni kuitenkin epäilee asuinkunnan (44 %) ja valtakunnan (49 %) päätöksentekijöitä. Oman maakunnan päättäjiin luottaa kaksi viidestä (38 %) ja Euroopan unionin vallan käyttäjiin vain reilu neljännes (29 %). Pohjois-Karjalan asukkaat

suhtautuvat hieman keskimäärää nuivemmin EU:n vallankäyttäjiin verrattuna koko maan väestöön.

Pohjoiskarjalaiset arvioivat päättäjiä eri tasoilla selvästi myönteisemmin kuin neljä vuotta sitten. Luottamus asuinkunnan (+17 prosenttiyksikköä) ja maakunnan (+22 prosenttiyksikköä) päättäjiin on lisääntynyt. Myös valtakunnan tason (+31 prosenttiyksikköä ja EU:n päättäjiä (+18 prosenttiyksikköä) arvostetaan aiempaa enemmän.

Pohjois-Karjalassa pidetään arvossa asuinalueen turvallisuutta ja häiriöttömyyttä

Maakuntapuntarissa vastaajilta kysyttiin tärkeimpiä tekijöitä välittömän asuinalueen ja asuinympäristön valinnassa. Vastaajat valitsivat kymmenen tekijää sisältäneeltä listalta enintään viisi tärkeimmäksi kokemaansa.

Pohjois-Karjalan asukkaiden keskuudessa nousee yksi asuinalueen valintatekijä selvästi ylitse muiden. Tämä on asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys (63 % valitsee viiden tärkeimmän joukkoon). Muita keskeisiä ovat asumisen edullinen hinta (49 %) ja palveluiden sijainti lähellä asuntoa (49 %).

Vähemmän keskeisinä pidetään asuinalueen kaupunkimaisuutta ja asumisympäristön hyvää mainetta. Nämä voivat olla monelle olennaisia valintatekijöitä, mutta eivät kuitenkaan tärkeimpiä. Jos jostakin joudutaan tinkimään, niin sitten näistä.

Pohjois-Karjalan asukkaiden näkemykset eroavat koko maan asukkaiden arvioista muutamassa kohdin. Asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys, hyvät julkiset liikenneyhteydet ja asuntojen korkea laatu ovat keskimäärää vähemmän tärkeitä asuinympäristön valintakriteereitä. Asuinalueen maaseutumaisuus on keskimäärää tärkeämpi asia. Muilta osin erot muihin suomalaisiin ovat pienempiä.

Pohjoiskarjalaiset arvioivat, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan pitäisi olla suurin piirtein se, mikä heillä tällä hetkellä jo on. Vastanneista joka toinen (49 %) asuu alle kymmenen kilometrin päässä kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustasta. Tätä matkaa pitää ihanteellisena kaksi viidestä (38 %). Huomattavalle osalle etenkin keskustan lähellä asuvista sopisi vähän pidempikin matka. Reilu neljännes (28 %) asuu 11–50 kilometrin päässä ison kaupungin keskustasta, kun tämä tyydyttäisi yli kolmannesta (37 %). Yli 50 kilometrin päässä asuu viidennes (20 %). Sopivana etäisyytenä tätä pitää kuudesosa (17 %)

Enemmistön (55 %) mielestä sopiva matka vapaa-ajan asunnolle on 21–100 km. Neljännekselle (24 %) alle 20 kilometrin matka on hyvä ja alle kymmenesosalle mökkimatkan pituudella ei ole mitään merkitystä

Pohjois-Karjalan asukkaista kaksi viidestä kannattaa sote-uudistusta, rahoitusmallia lähes joka toinen

Sote-uudistukseen liittyen vastaajilta kysyttiin mielipidettä hankkeen hyväksyttävyydestä sekä suhtautumista hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoituksen periaatteeseen. Tämän

jälkeen tiedusteltiin vielä arvioita uudistuksen mahdollisista seuraamuksista omassa maakunnassa. Kysymyksenasettelut taustoitettiin seuraavasti.

”Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Maan hallitus valmistelelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyvinvointialueiden (maakuntien) perustamista. Niiden tehtävänä olisi sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen sekä pelastustoimi. Hyvinvointialueita (Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntia) olisi 21, jonka lisäksi Helsinki vastaisi sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisestä alueellaan. Hyvinvointialueiden (maakuntien) ylin päättävä elin valittaisiin suorilla vaaleilla v. 2022”.

Pohjoiskarjalaisista kaksi viidestä (40 %) kannattaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille). Vastustajia on lähes kolmannes (32 %) ja epätietoisia reilu neljännes (27 %). Asukkaat suhtautuvat uudistukseen myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Pohjois-Karjalassa miltei joka toinen (46 %) kannattaa hyvinvointialueiden rahoituksen määrääntymistä palveluiden tarpeen mukaan. Vain kolmannes suhtautuu kielteisesti (32 %). Pohjois-Karjalan asukkaat suhtautuvat rahoitusmalliin myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan maakunnassa ratkaisun myötä kolmen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Pohjois-Karjalan asukkailla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Kaksi viidestä arvioi sosiaali- ja terveystalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla heikkenevän (43 %). Samansuuruinen joukko uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveystalveluja huonontuvan (41 %). Joka toinen otaksuu hyvinvointi- ja terveyserojen maakunnassa heikentyvän (50 %) verrattuna koko maahan. Asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat vähemmän pessimistisiä kuin koko maan väestön keskimäärin.

Luottamuslistan kärjessä ovat Yle ja STT

Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen asettuvat Ylen TV- (81 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi) ja radiouutiset (71 %) sekä STT (71 %). Enemmistö väestöstä arvioi myös MTV3:n uutisten (66 %), oman maakunnan suurimman lehden (62 %) sekä Helsingin sanomien (61 %) uutisointien olevan luotettavaa. Vähemmässä määrin luotetaan iltapäivälehtien (Ilta-Sanomat 20 % ja Iltalehti 16 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta moni katsoo, että ne eivät ole sen enempää luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin (9 %).

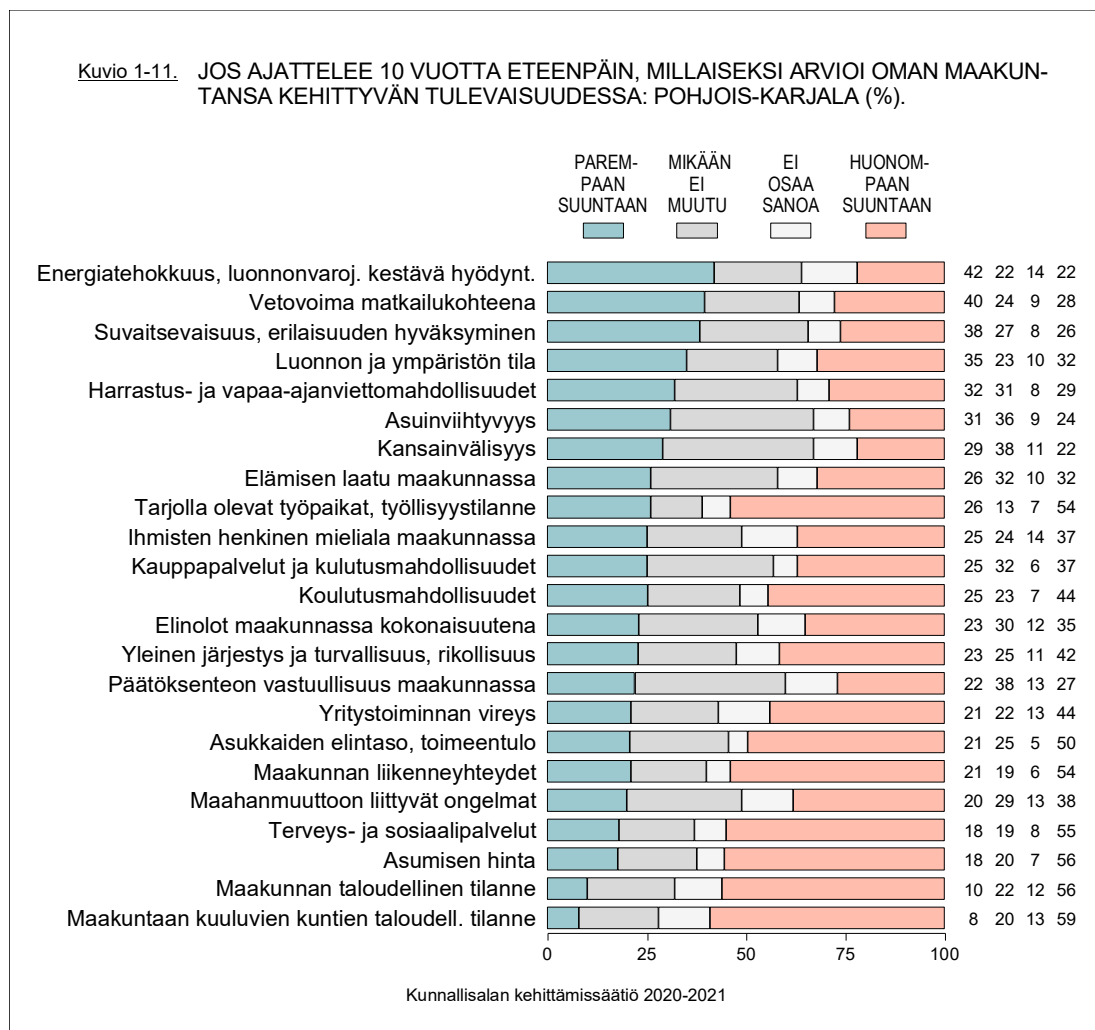
Pohjois-Karjalassa asuvat luottavat Maaseudun Tulevaisuuteen jonkin verran enemmän ja Kauppalehden sekä iltapäivälehtiin vähemmän kuin suomalaiset keskimäärin.

Tutkimuksen toteutus

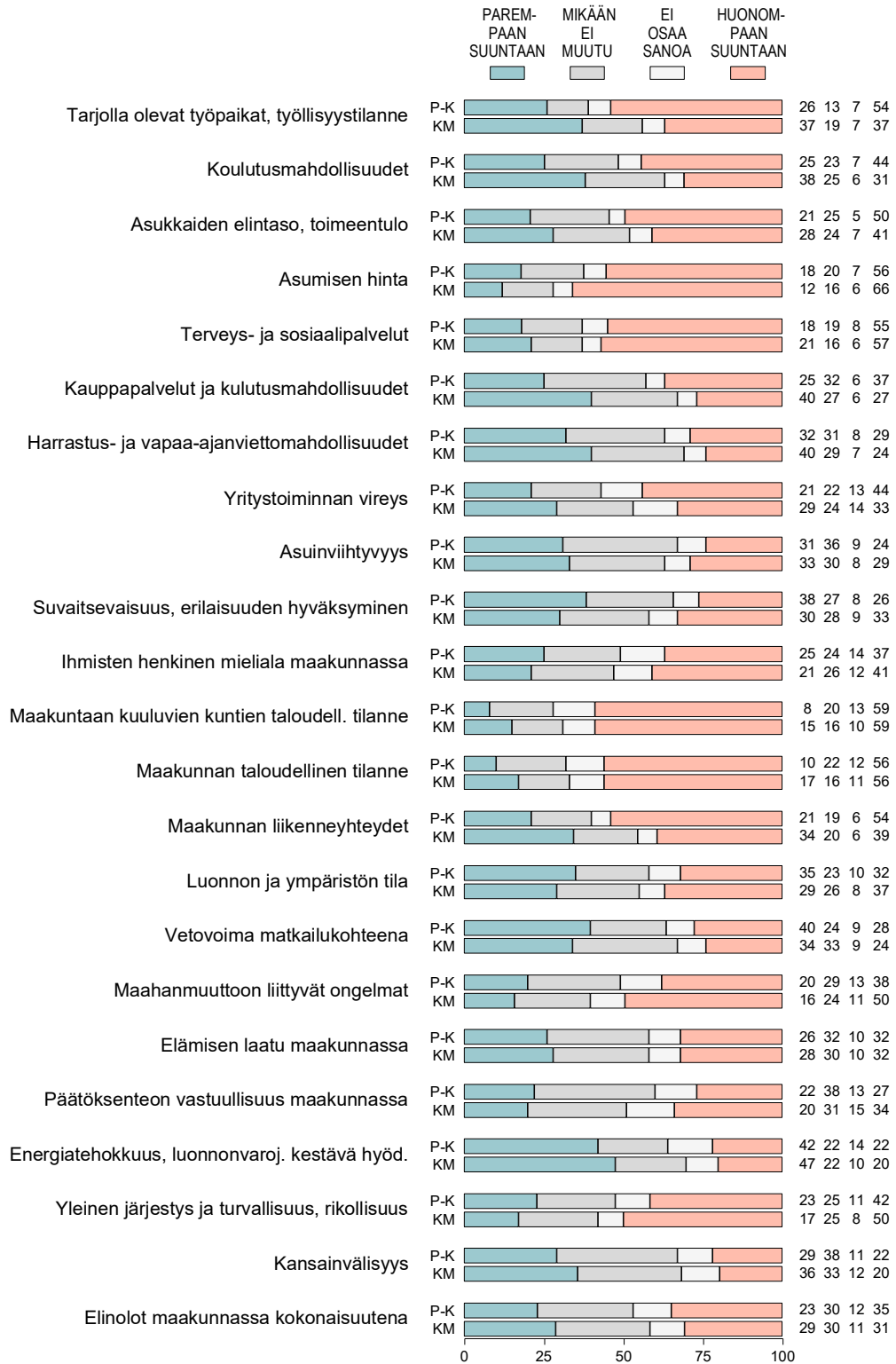
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin Pohjois-Karjalassa 205. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on vajaat seitsemän prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18–79 vuotta täyttänyttä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 516 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

Kuvio 1-11v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

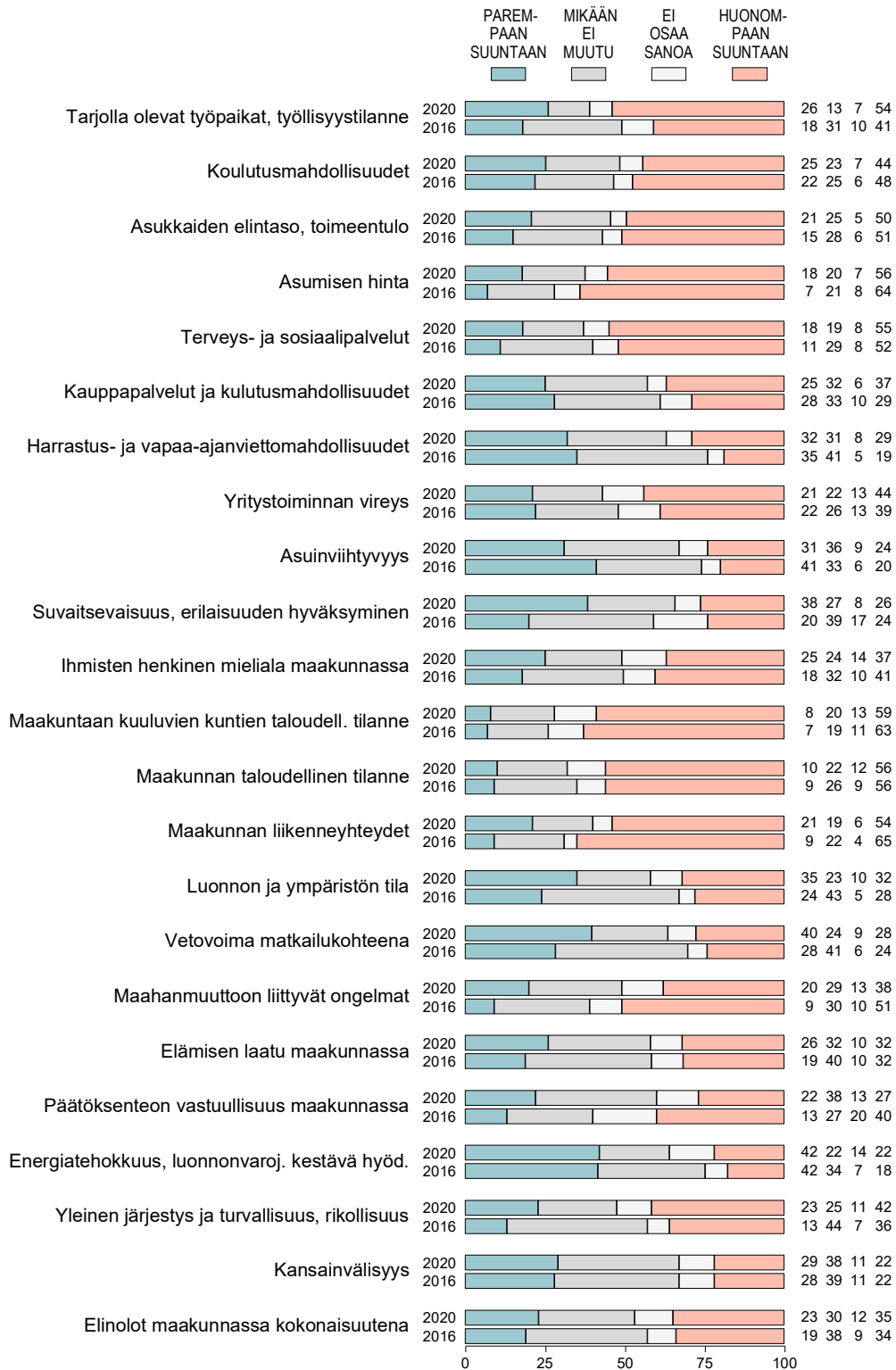

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 1-11vi. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA, ARVIOINTIEN EROT (poikkeamat muutosindeksilukuina*).

Kuvio 1-11t. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: POHJOIS-KARJALA VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

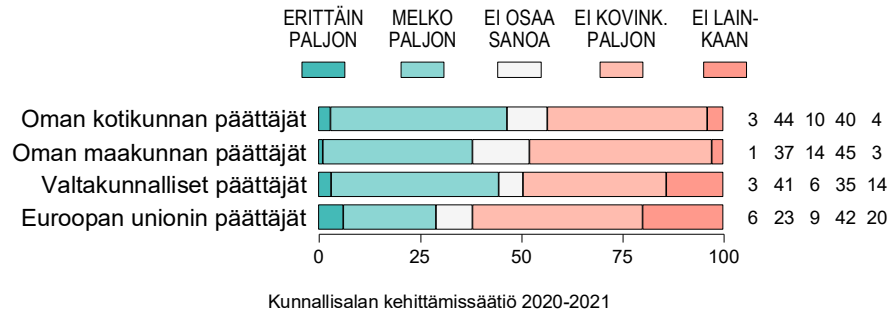
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

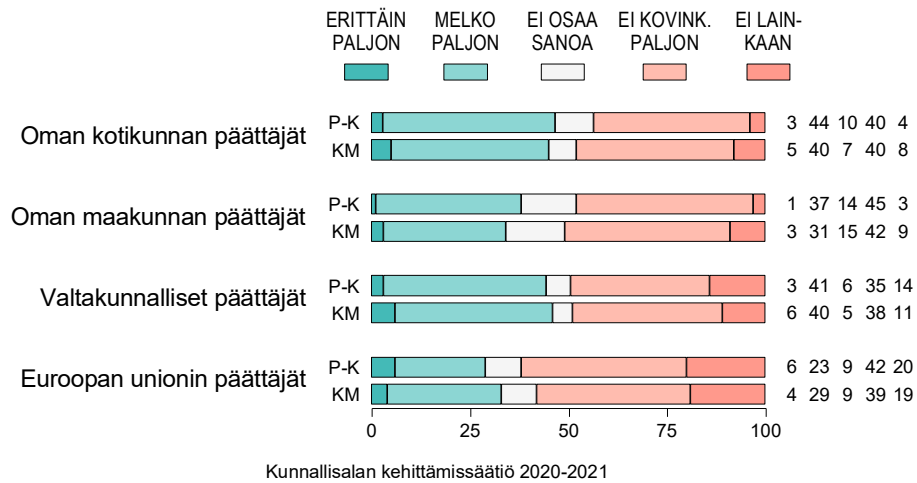
Kuvio 1-11ti. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: MUUTOKSET ODOTUKSISSA 2016 - 2020 / POHJOIS-KARJALA (muutosindeksiluvut*).

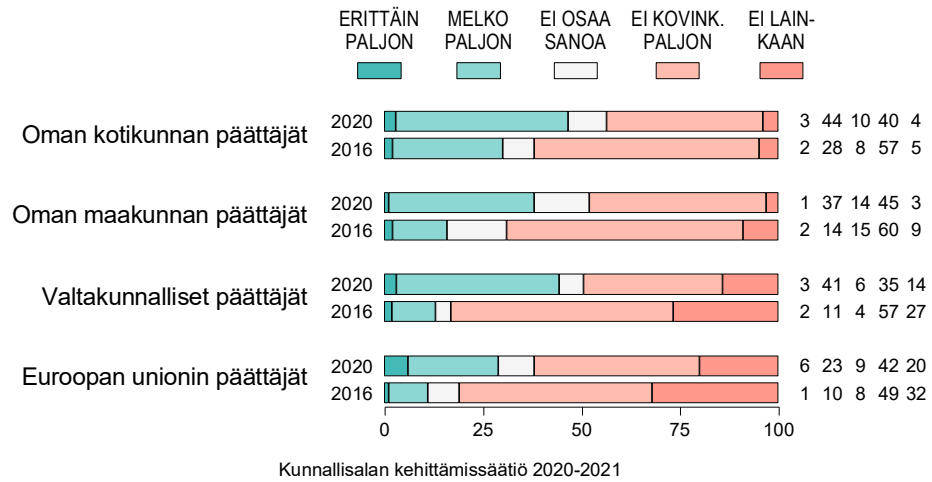
Kuvio 2-11. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-KARJALA (%).

Kuvio 2-11v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

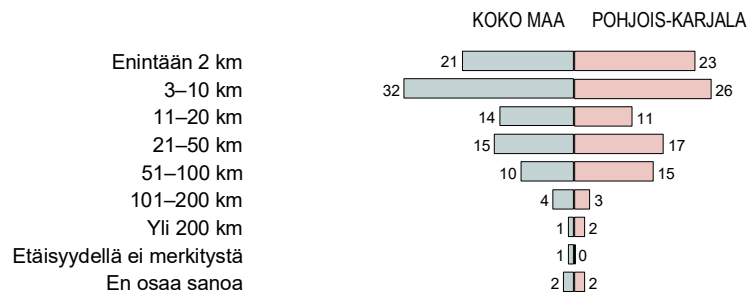

Kuvio 2-11t. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAU PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-KARJALA VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

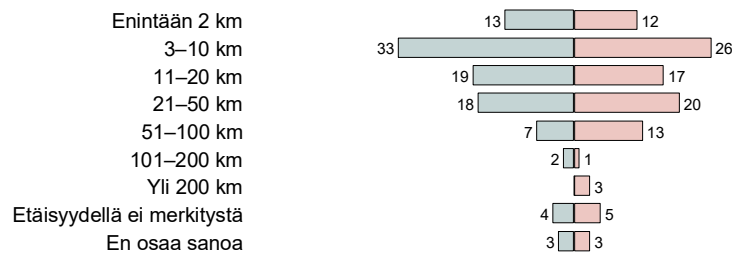

Kuvio 3-11v. SOPIVA ETÄISYYS KODISTA KESKUSTEN PALVELUIHIN JA VAPAA-AJAN ASUNNOLLE: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

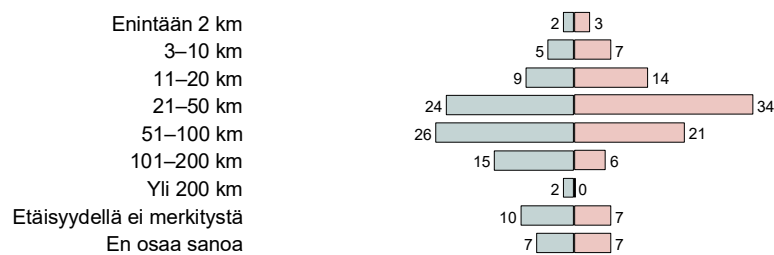
a) Mikä on nykyinen etäisyys kotoa sellaisen ison kaupungin keskustaan, jossa on tarjolla kaikki elämänpiiriin kuuluvat palvelut ja myös harvoin käytettävät erikoispalvelut

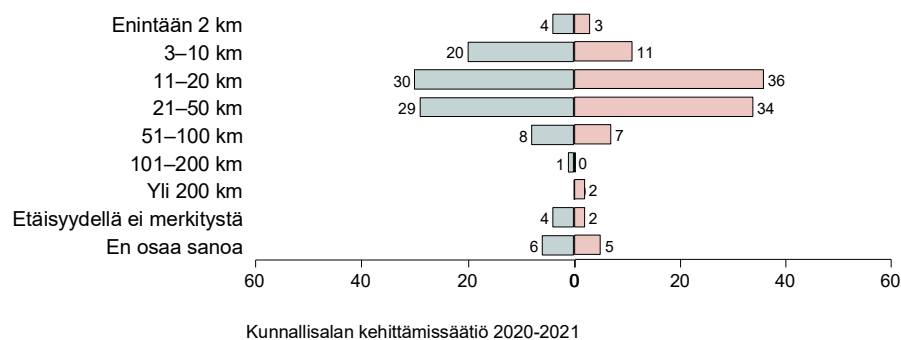
b) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa lähimmän, kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan

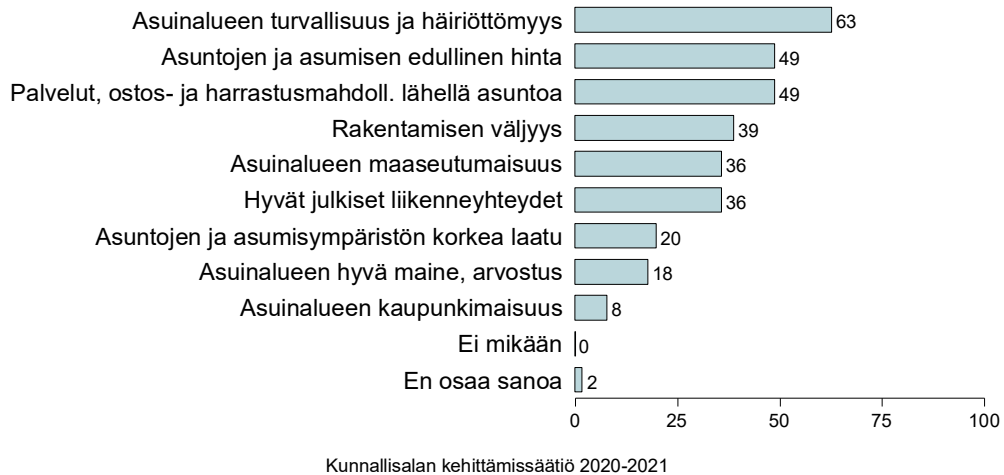
c) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa kesämökille tai vapaa-ajan asunnolle (ajatellen, että käytössä vapaa-ajan asunto)

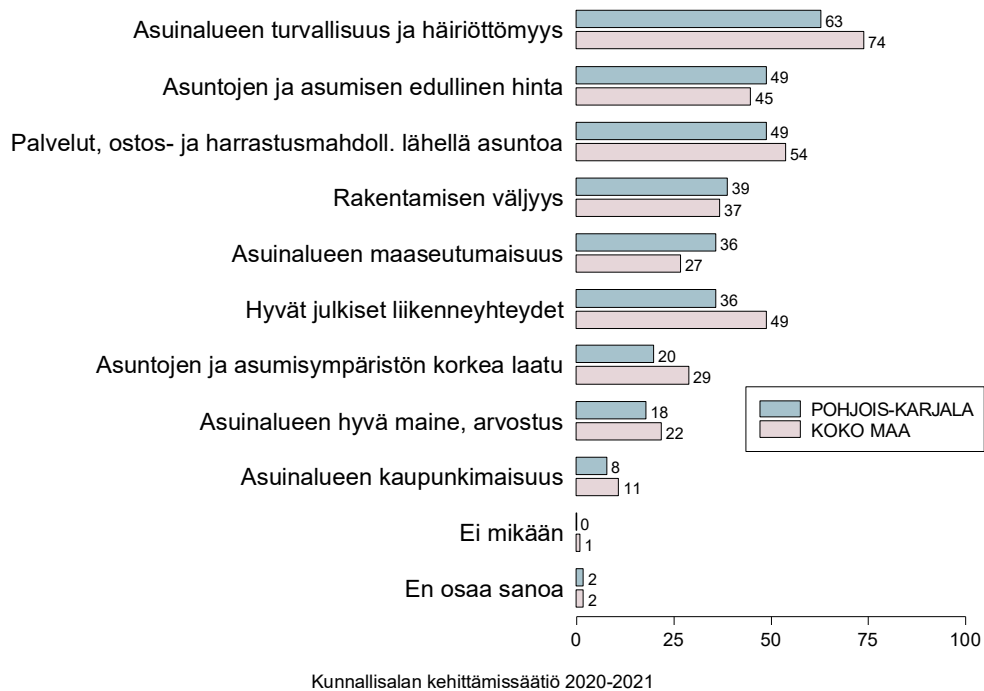
d) Jos asuisi maaseudulla, mikä olisi sopiva etäisyys lähimmän kaupungin keskustaan

Kuvio 4-11. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: POHJOIS-KARJALA (enintään viisi valintaa, %).

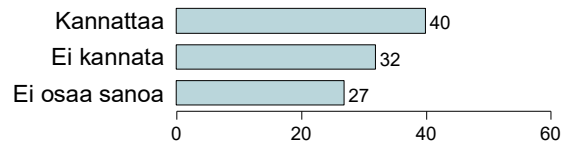

Kuvio 4-11v. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (enintään viisi valintaa, %).

Kuvio 5-11.

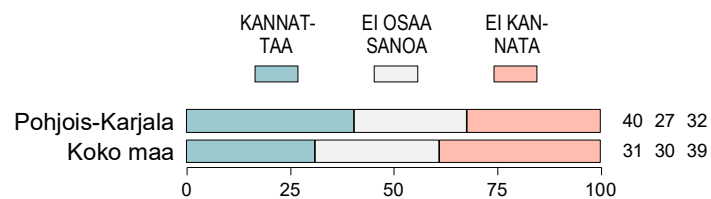
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMILTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-KARJALA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 5-11v.

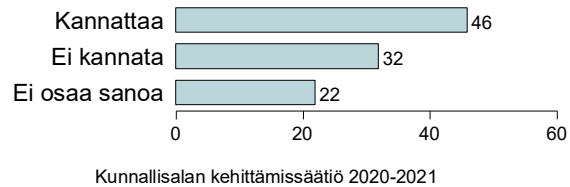
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMILTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

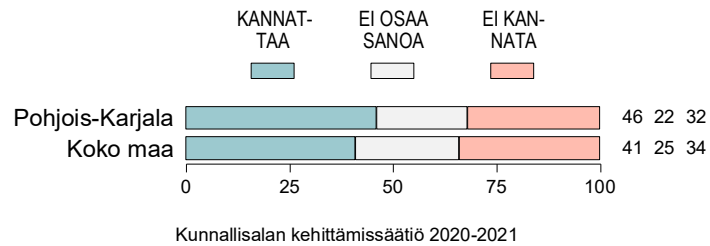
Kuvio 6-11.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-KARJALA (%).

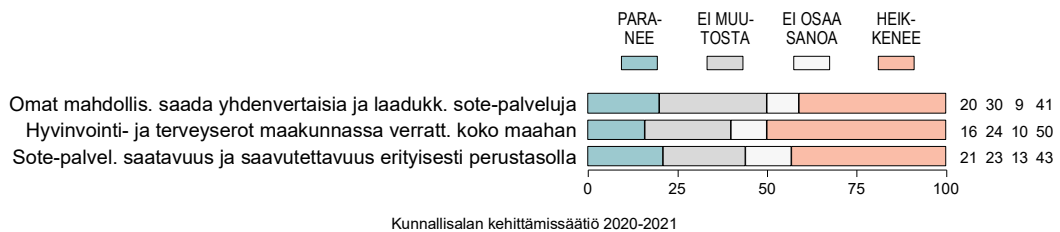

Kuvio 6-11v.

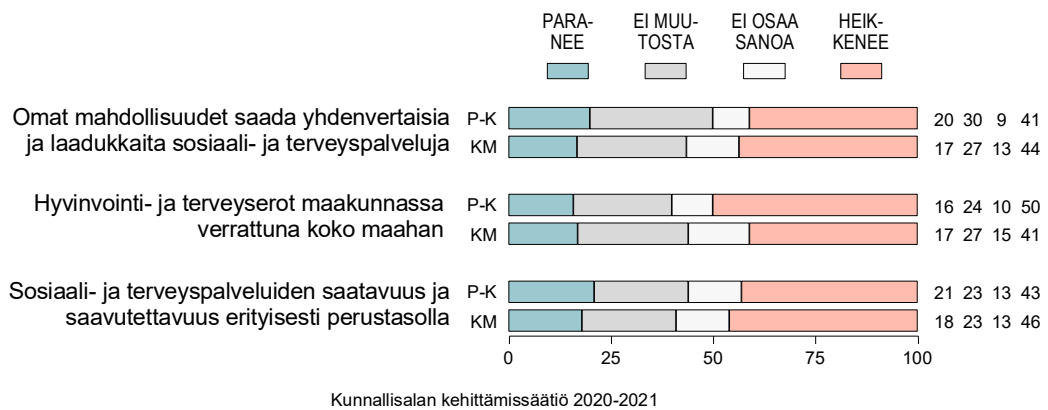
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

Kuvio 7-11. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: POHJOIS-KARJALA (%).

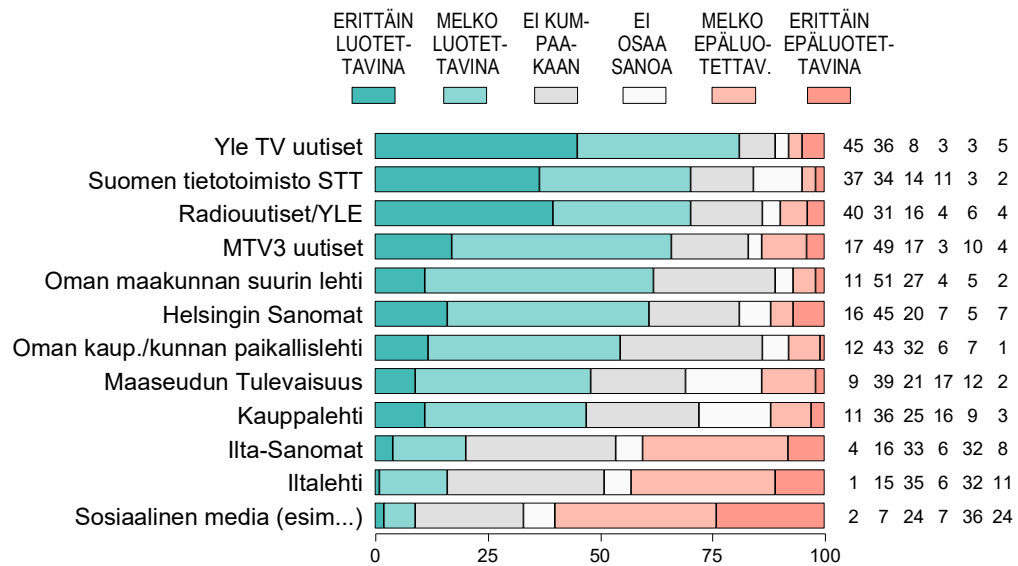

Kuvio 7-11v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

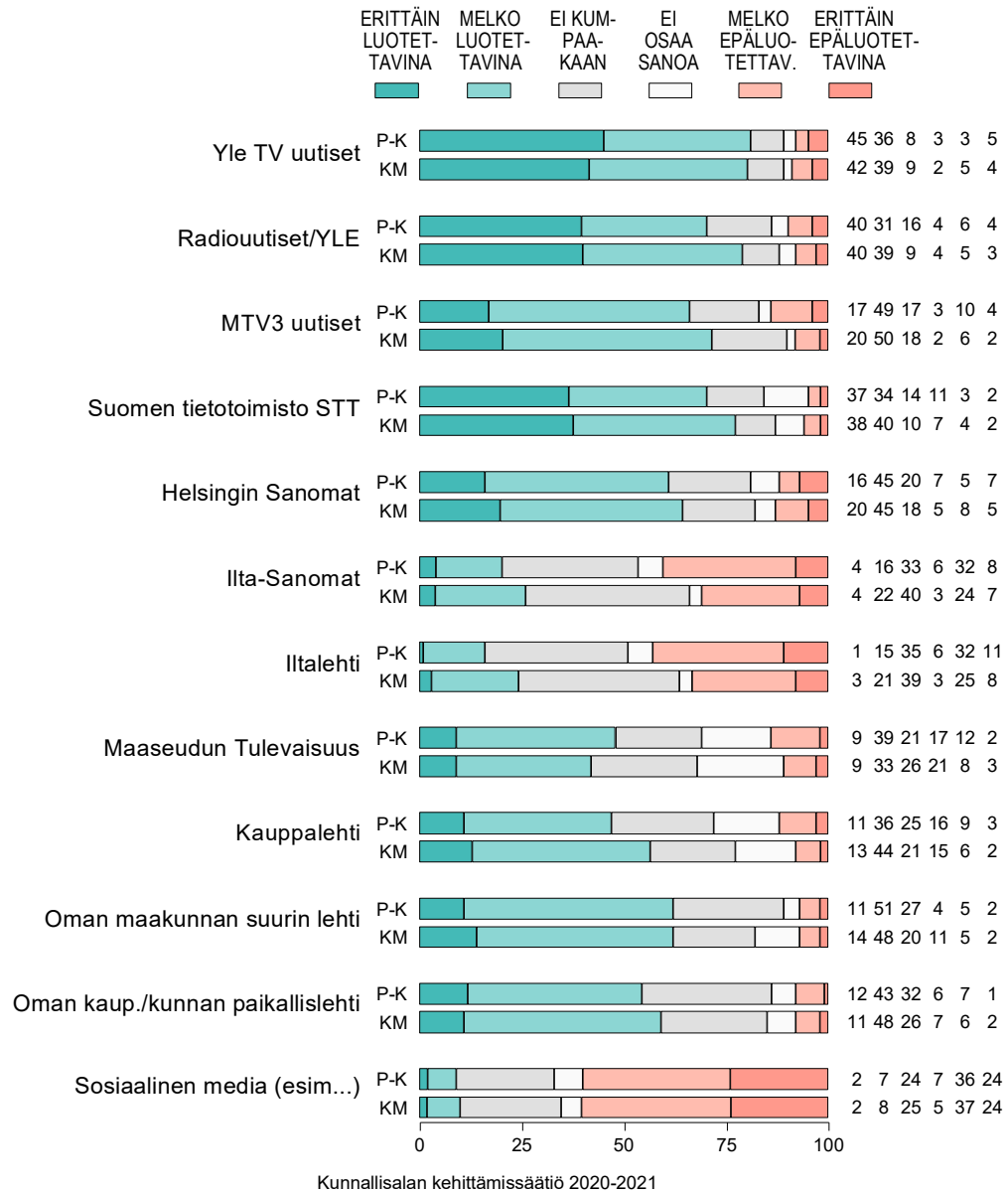

Kuvio 8-11. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-KARJALA (%).

Kunnallisalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 8-11v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

KAKS:N VALTUUTETTUKYSELY 2020 – POHJOIS-KARJALA

Kuntavaalit ovat huhtikuussa 2021. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiö tiedusteli marraskuussa 2020 Webropol-kyselyllä nykyisiltä valtuutetuilta mielipiteitä valtuustotyöhön, ehdokkuuteen, soteen, keskeisiin kuntavaaliteemoihin ja median uutisoinnin luotettavuuteen. Kyselyyn vastasi 1362 valtuutettua Suomen 8999 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 15,1 %. Virhemarginaali koko aineistosta on suuntaansa 2,7 prosenttiyksikköä. Kyselyn loppuraportti ”[Kuntademokratia – Valtuutettukysely 2020](#)” on KAKSin sivuilla. Kyselyyn vastasi 52 valtuutettua Pohjois-Karjalan 397 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 13 %.

Halukkuus lähteä ehdolle kuntavaaleihin

Halukkuutta lähteä ehdolle 2021 pidettäviin kuntavaaleihin kysyttiin seuraavasti: ”Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021. Oletko lähdössä ehdokkaaksi?” Vastausvaihtoehdot olivat: ”kyllä, en, en osaa sanoa”. Jatkokysymys kuului: ”Jos et lähde ehdokkaaksi, onko syynä ensisijaisesti: olen ollut jo riittävän kauan valtuustossa; valtuustotyöskentely ei motivoi minua tarpeeksi; ajan puute; ikä, terveys; muu syy, mikä?”

Valtakunnallisesti reilusti yli puolet valtuutetuista (56 %) aikoo lähteä ehdokkaaksi seuraaviin kuntavaaleihin huhtikuussa 2021. Noin joka viides (22 %) ei osaa vielä sanoa ja sama määrä (22 %) ei lähde enää ehdolle. Pohjois-Karjalassa ehdokkuus kuntavaaleissa kiinnostaa muuta maata enemmän. Kaksi kolmesta (65 %) valtuutetuista on valmis ehdolle, joka kuudes (17 %) ei osannut sanoa tai ei ole lähdössä (17 %).

Valtuustotyön onnistuneisuus

Valtuutetuilta kysyttiin, miten he arvioivat kahdeksan eri valtuustotyöhön liittyvän asian kehittyneen kuluvan valtuustokauden aikana. Parhaiten valtuutetut katsoivat saavuttaneensa itse työlleen asettamat keskeisimmät tavoitteet ja olevansa tyytyväisiä valtuustotyön onnistuneisuuteen kokonaisuudessaan. Pohjoiskarjalaiset valtuutetut olivat muun maan kollegoitaan tyytyväisempiä kuluneeseen valtuustokauden työskentelyyn. Suurinta tyytyväisyys oli valtuustotyöhön kokonaisuudessaan (86 %) ja omien tavoitteiden saavuttamiseen (83 %). Virkamiesten esittelyn asiantuntevuuteen ja kunnan kehitykseen tyytyväisiä oli kolme neljästä. Jännitteitä ryhmien välillä on muuta maata vähemmän.

Kuntavaalien tärkeimmät asiat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemyksiä tulevien kuntavaalien keskeisistä teemoista kysymyksellä: ”Mihin asioihin haluaisit kuntavaaleissa kiinnitettävän huomiota;

kuinka tärkeiksi koet seuraavat asiat kuntavaaleissa?” Vaihtoehtoja tarjottiin 25. Pohjois-Karjalassa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut (100 %) kotikunnan talous, elinkeinojen kehittäminen (ainoana 100 % tärkeys maassa), peruskoulut ja lasten päivähoito. Myös terveystalot, vanhustenhuolto ja työllisyys saivat lähes sadan prosentin kannatuksen. Toisessa päässä ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana kuntaliitokset, joita seitsemän kymmenestä (71 %) valtuutetuista ei pidä tärkeänä.

Erittäin tärkeiden listalla Etelä-Karjalassa ovat lisäksi vanhusten huolto, kuntien talous, peruskoulut, alueiden suunnittelu.

Sote-uudistus

Kaupunkien ja kuntien valtuutetuilta kysyttiin kantoja pääministeri Sanna Marinin hallituksen tuolloin valmistelussa olleeseen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisesta (sote-uudistus). Hallituksen lopullinen esitys esiteltiin kyselyn jälkeen, joulukuussa.

Valtuutetuille esitetty kysymys kuului: ”Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksesta. Miten suhtaudut siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon (sekä pelastustoimen) tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille)?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Toinen kysymys kuului: ”Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoitus määräytyy palveluiden tarpeen mukaan eli esimerkiksi sen mukaan, miten sote-alueella sairastetaan. Kannatko tällaista rahoituksen määrääntymistä vai et?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

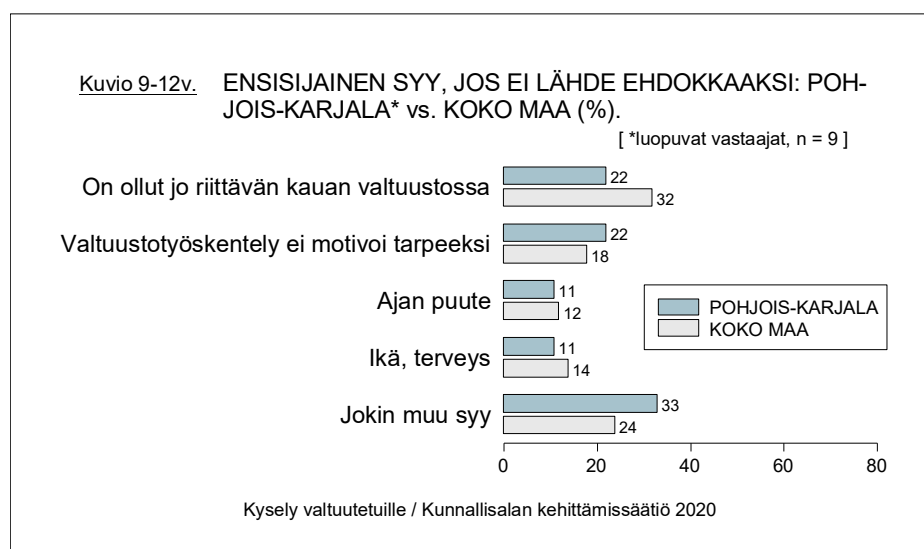
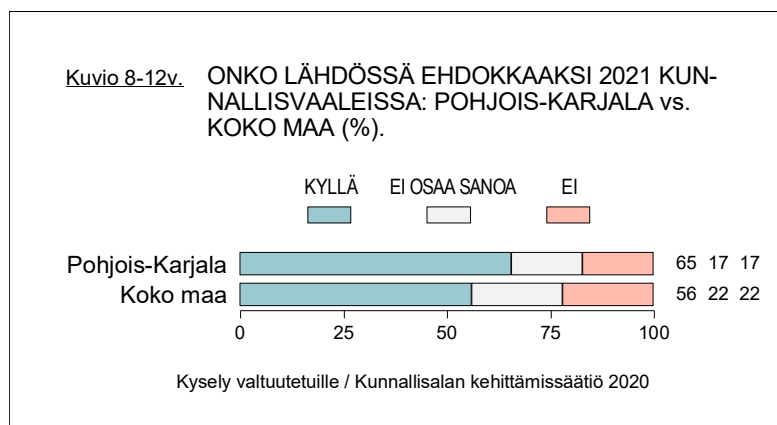
Kolmas kysymys kuului: ”Miten uskot seuraavien asioiden muuttuvan sote-ratkaisun myötä?” Kysyttävät asiat olivat palvelujen määrä, laatu, saatavuus; palvelujen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin sekä palvelujen tasavertaisuus maan eri puolilla. Vastausvaihtoehdot olivat: paranee, ei muutosta, en osaa sanoa, heikkenee.

Pohjoiskarjalaisista valtuutetuista lähes kaikki (94 %) kannattavat sote-uudistusta ja sen palvelujen tarpeeseen perustuvaa rahoitusmallia (92 %). Vastustajia on vain neljä sadasta. Tuki sotella on vahvinta koko maassa. Palvelujen laadun, määrän, saatavuuden ja palveluketjun toimivuuden osalta vähintään seitsemän kymmenestä arvioi, että muutosta nykyiseen ei tule tai palvelut voivat hieman parantua.

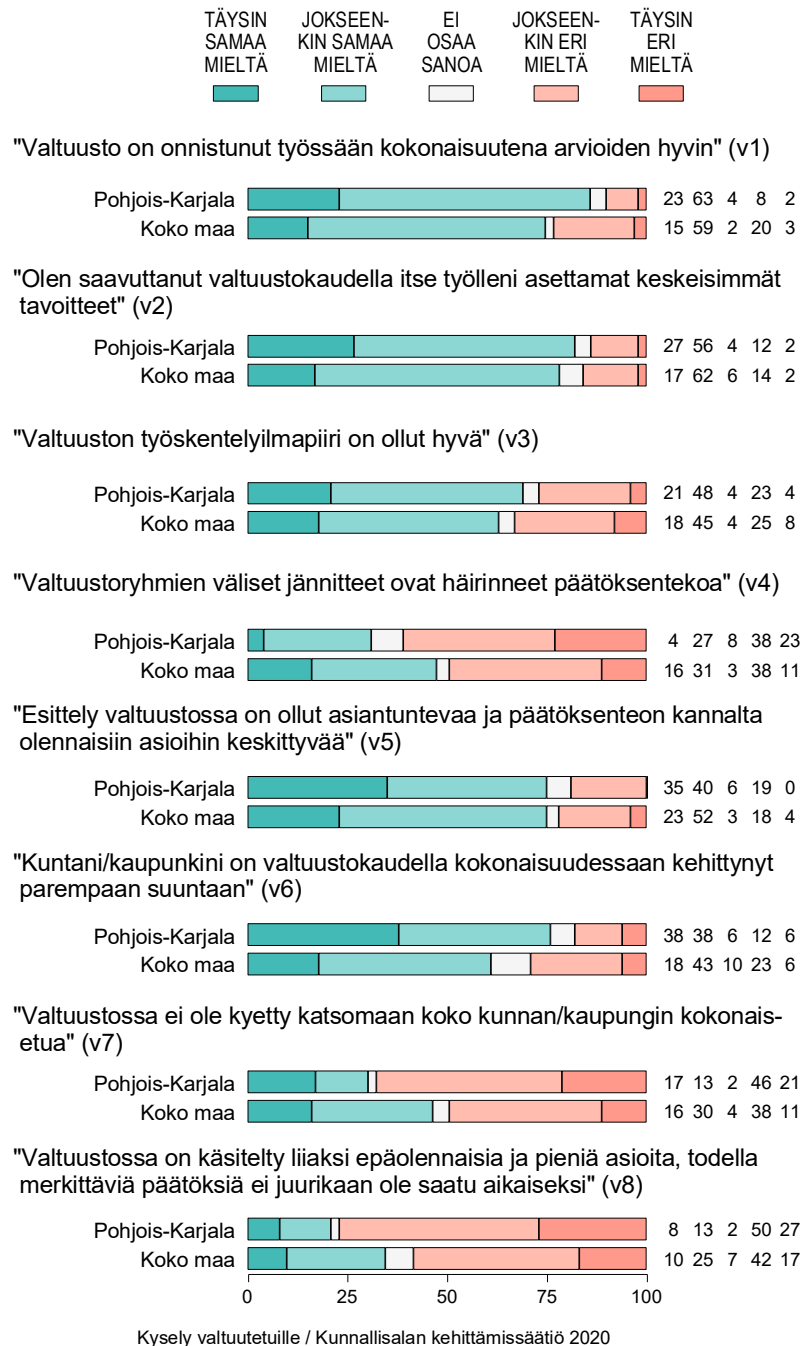
Luotettavat uutisoijat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemystä 12 eri tiedotusvälineen luotettavuutta uutisoijana. Kysymys kuului: ”Kuinka luotettavina pidät seuraavien tiedotusvälineiden uutisointia?”. Kysymys esitettiin 12 median, yhdeksän valtakunnallisen ja sosiaalisen median sekä maakunnan suurimman lehden ja oman paikallislehden osalta.

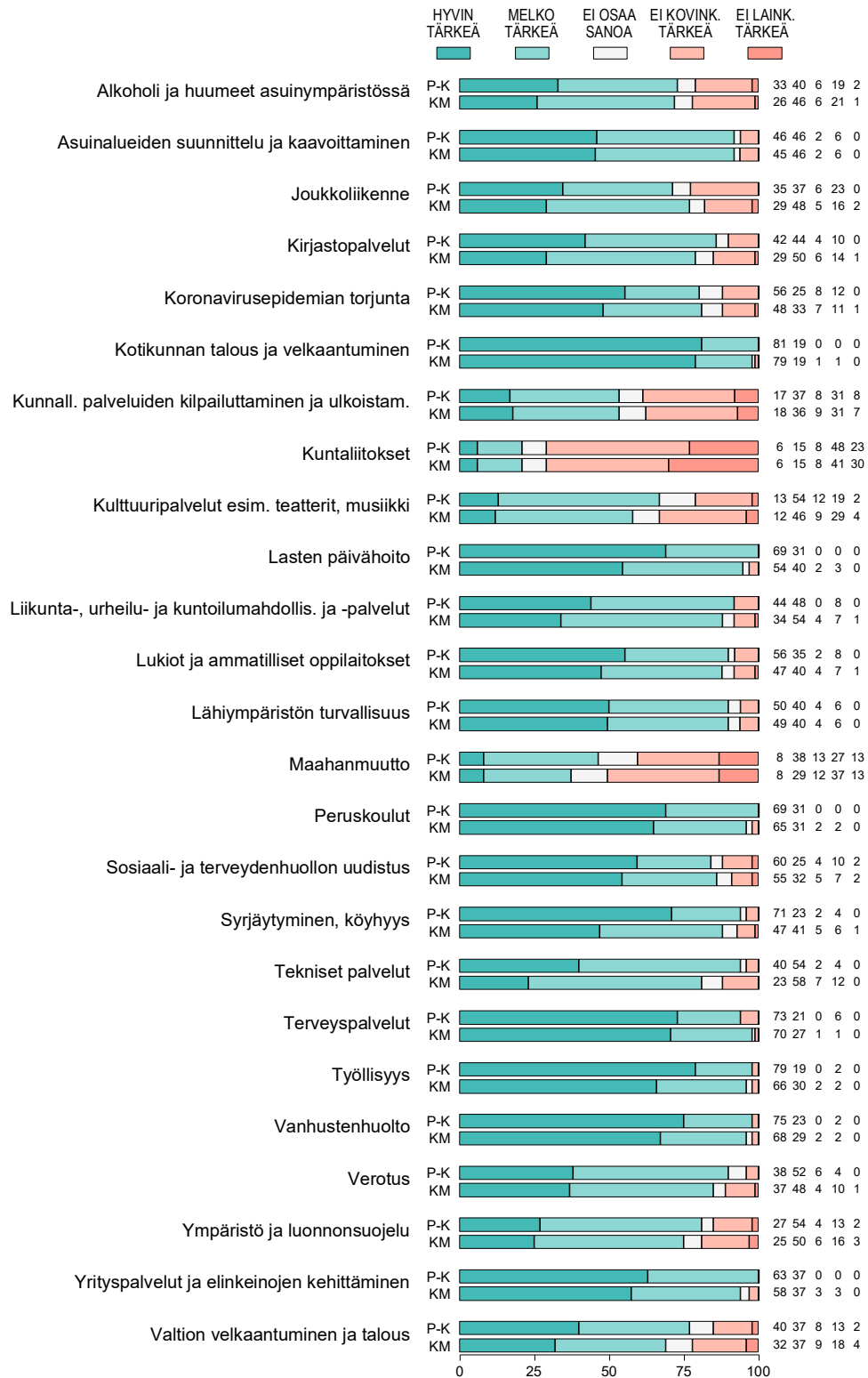
Pohjois-Karjalassa valtuutetut luottivat eniten. Kärjessä olivat STT (90 % luotti uutisointiin) sekä Ylen radio (89 %) ja tv -uutiset (87 %). MTV:n ja oman uutisointiin luottaa kolme neljästä, Kauppalehden ja maakunnan suurimman lehden seitsemän kymmenestä.

Kuvio 11-12v. MITEN ARVIOI ASIOIDEN KEHITTYNEEN KULUNEELLA VALTUUSTOKAUDELLA: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

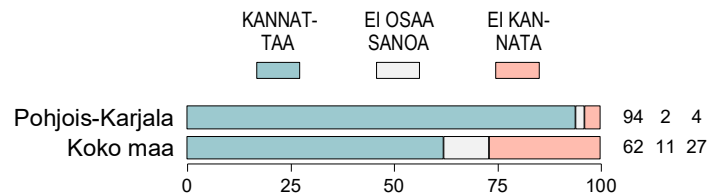
Kuvio 10-12v. KUINKA TÄRKEIKSI KOKEE ERI ASIAT KUNTAVAALEISSA/MIHIN HALUAISI KIINNI-
 TETTÄVÄN HUOMIOTA: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 12-12v.

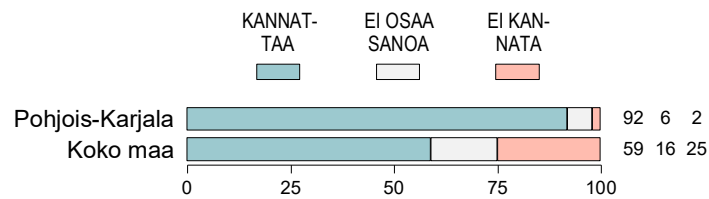
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETTÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMLTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 13-12v.

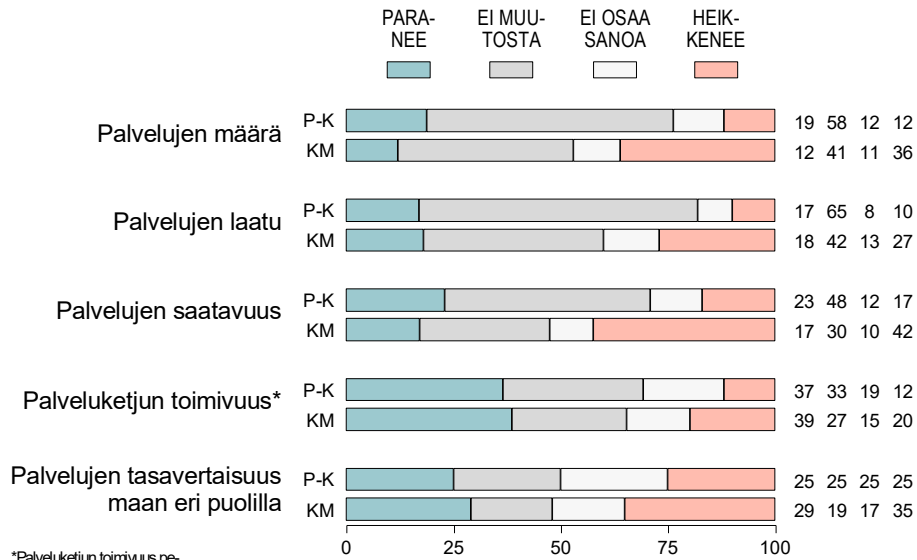
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-KARJALA vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

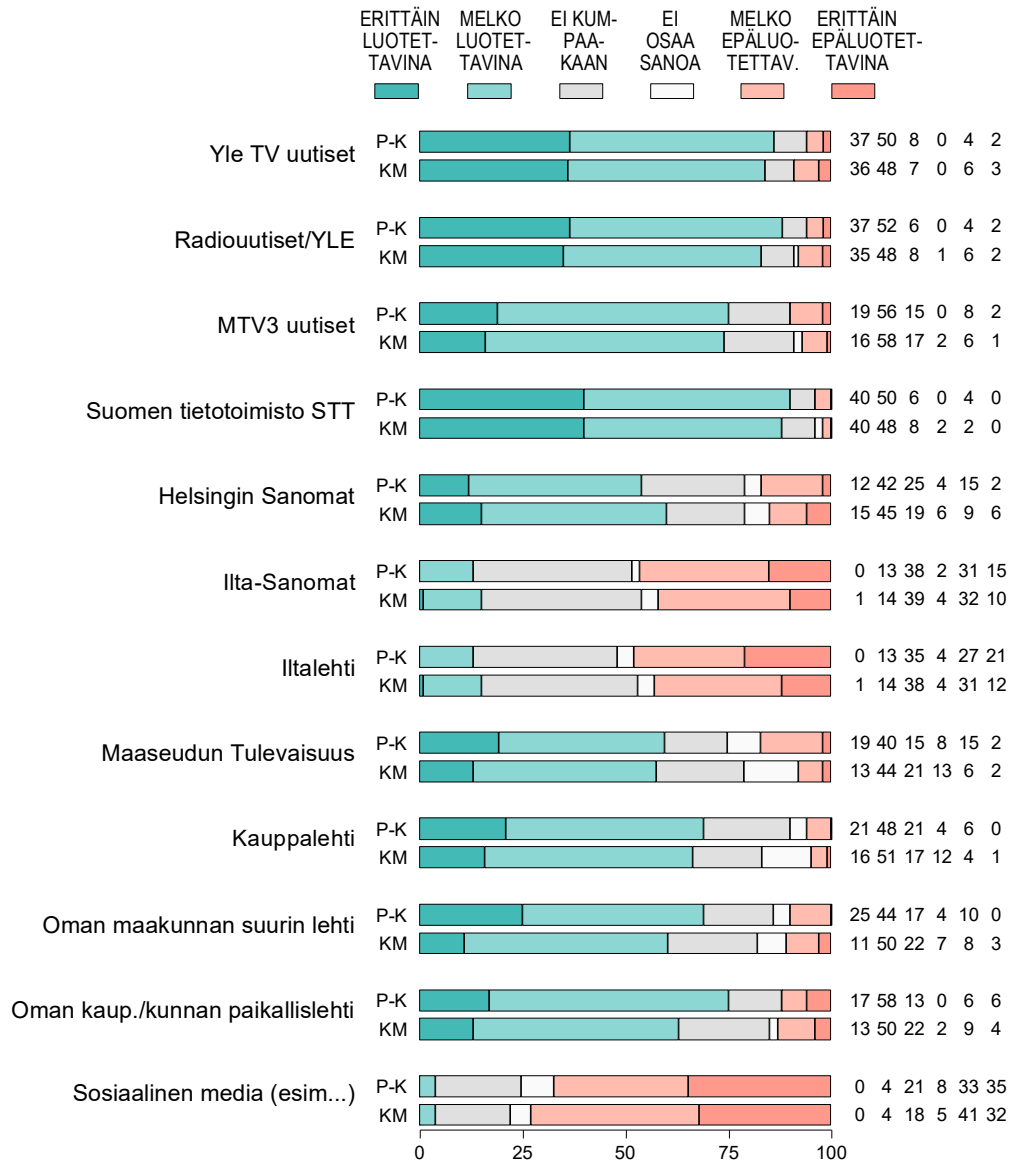
Kuvio 14-12v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ:
 POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin.

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 15-12v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-KARJALA (P-K) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020